

Aarhus Kommune
Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Høringssvar, praksisplan for almen praksis

Mail: Sundhed.hoering.praksisplan.almen.praksis@rm.dk

27. oktober 2016
Side 1 af 6

Høringssvar fra Aarhus Kommune – praksisplan for almen praksis

SUNDHED OG OMSORG
Aarhus Kommune

Baggrund

Udkast til praksisplan for almen praksis er drøftet i Magistraten i Aarhus Kommune på mødet d. 7. november 2016.

Aarhus Kommune ser overordnet, at vi har nogle fælles vigtige opgaver, når det gælder om:

- At skabe sammenhæng på sundhedsområdet, så borgerne oplever en rød tråd, god faglig kvalitet og let tilgængelighed.
- At samarbejde om sundhedsfremme og forebyggelse, så vi medvirker til, at borgerne Aarhus Kommune er sunde og raske og opnår mange gode leveår.
- At differentiere indsatsen, så vi når alle målgrupper og reducerer ulighed i sundhed
- At vi optimerer opgavevaretagelsen, så opgaverne løses efter LEON-princippet.
- At vi har et tæt samspil, så borgerne i bedst muligt omfang kan bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet og/eller uddannelse

Aarhus Kommune ønsker i forlængelse af ovenstående, at samarbejdet med almen praksis skal være med til at realisere målsætningerne i Aarhus Kommunes sundhedspolitik, Sundhedsaftalen mellem Region Midtjylland og i det fælles samarbejde i forhold til de nye nationale mål

På den baggrund har Aarhus Kommune kommentarer til:

- 1) Samarbejdsmodellen og formen
- 2) Aftalens forpligtigelser. Herunder især
 - a. Sundhedsfremme og forebyggelse
 - b. Ligestillingen mellem den psykiske og fysiske sundhed
 - c. Kvalitetsarbejdet
 - d. Arbejdet med at reducere den sociale ulighed
- 3) Økonomien

Selvom der overordnet set er gode takter i udkastet til praksisplan for almen praksis, ser Magistraten i Aarhus Kommune sig desværre nødsaget til på nuværende tidspunkt at tage forbehold for planen. Det sker med baggrund i usikkerheden om de økonomiske konsekvenser af planen og de delaftaler, der efterfølgende skal forhandles.

Rådhuset
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
www.aarhus.dk

Ad 1) Samarbejdsmodellen og formen

Opgaveændringer og nye muligheder

Der ligger mange opgaver på almen praksis' bord. Det er derfor, det er vigtigt med tættere samarbejde både med hospital og kommuner. Praksisplanen omhandler forslag om opgaveflytninger til og fra almen praksis. Desværre omfatter forslagene primært flytninger fra hospital til almen praksis.

Aarhus Kommune er af den opfattelse, at der vil være noget at hente ved at se på ændret opgavesamarbejde mellem almen praksis og kommune.

Konkret er der noget at hente ved at:

- 1) Systematisk at udnytte mulighederne i rammedelegation. Der er muligheder i at rykke tættere sammen i forhold til udredningsopgaver hos borgere i eget hjem.
- 2) At overveje hvordan, vi samarbejder om borgere med multisygdom.
- 3) At være mere fælles om at understøtte borgerne i de opgaver, de selv – meget gerne sammen med pårørende – kan løse. Det kan frigøre ressourcer til opgaver hos borgere/patienter med større behov og mindre netværk.
- 4) Se på kommunes særlige kompetencer. Praktiserende læger og det sundhedsfaglige personale i kommunen er generalister. På nogle områder har det sundhedsfaglige personale i kommunen opnået nogle særlige kompetencer – f.eks. sårbehandling og pleje. Det kunne evt. være en aflastning af almen praksis, hvis disse opgaver konsekvent ligger hos det kommunale personale og ikke bliver delt mellem almen praksis og kommune.

De underliggende aftaler/delaftaler

Der udestår stadig på flere vigtige samarbejdsområder opgaven med indgåelse af konkrete delaftaler (underliggende aftaler). Det fremstår ikke tydeligt, hvad tidshorizonten er for indgåelse af disse aftaler.

De økonomiske konsekvenser af aftalen bliver ugensigtige. Det medfører utryghed.

Hospitaler og kommuner er allerede rykket tættere sammen om arbejdet med konkretisering og implementering af sundhedsaftalen. Almen praksis mangler, og det er vigtigt, at praksisplanen og de lokale aftaler gør, at almen praksis nu kan komme med i dette arbejde.

Det ligger ikke helt klart hvilke samarbejdsfora, der bliver inddraget i det videre lokale arbejde med at omsætte praksisplanen for almen praksis. Lokalt i de enkelte klynger/lokale KLU eller regionalt via Praksisplanudvalget?

Derudover savnes der en stillingtagen til, hvordan praksisplanen og de kommende overenskomstforhandlinger for praktiserende læger spiller sammen.

Ad 2) Aftalens forpligtigelser

Før sommerferien udsendte Regeringen de nationale mål på sundhedsområdet. Herudover ligger der i Sundhedsaftale 2015-2018 mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen visioner, mål og værdier.

Aarhus Kommuner savner i praksisplanen for almen praksis en mere tydelig henvisning til hvilke af disse overordnede mål, samarbejdet med almen praksis ligger inden for.

Lighed i sundhed

Det er positivt, at arbejdet med at reducere ulighed i sundhed er kommet så tydeligt ind i praksisplanen. Aarhus Kommune er klar til et meget tættere samarbejde om opsporing i forhold til ulighed i sundhed, til at samarbejde om differentierede indsatser og til udviklingssamarbejde med populationstilgang – f.eks. i de socialt udfordrede boligområder.

- Hovedopgaven for almen praksis er flot formuleret på side 5: *"Hovedopgaven er at fremme sundhed, udrede og behandle sygdom. Det er at finde de syge blandt de raske og holde raske raske, samtidigt med, at der støttes, lindres og ydes omsorg"*.

Der savnes dog en større erkendelse af, at også almen praksis er en del af det nære sundhedsvæsen og derfor må have behov for at samarbejde med andre aktører på sundhedsområdet og/eller socialområdet.

Der er et stort ønske om at arbejde med fælles mål; både i forhold til den ældre medicinske patient, borgeren med kronisk sygdom, borgeren med sindslidelse og generelt for at reducere den sociale ulighed i sundhed.

Flygtninge er slet ikke nævnt i praksisplanen. Her har almen praksis og kommune en vigtig samarbejdsflade.

I forhold til ulighed i sundhed overses voksne med handicap ofte. Det er en målgruppe, som Aarhus Kommune ønsker, der skal skabes mere målrettede løsninger i forhold til.

Fra kommunal side er det samtidigt en vigtig parameter, at samarbejdet også tilgodeser målet om at få borgeren hurtigt tilbage til uddannelse/arbejdsmarked.

Samarbejdet om at skabe mere lighed i sundhed

Det er glædeligt, at Praksisplanudvalget anbefaler almen praksis at henvise borgerne til de kommunale forebyggelsestilbud vedr. f.eks. rygning, overvægt og alkohol.

I Aarhus Kommune er der klart plads til forbedringer.

Et område, der slet ikke er nævnt, er f.eks. overvægtige gravide, der fylder mere og mere i statistikkerne. Her er et oplagt samarbejdsfelt, så vi også kan forebygge risikoen for overvægt i næste generation.

Det er også glædeligt, at praksisplanen har fokus på forebyggelsestilbud til borgere med psykisk sygdom, på tidlig opsporing af sårbare gravide, på tidlig

opsporing af børneastma og på KOL. Der er behov for, at vi bliver mere konkrete i forhold til hvilke opgaver/indsatser, vi hver i sær har ansvaret for og hvor, vi rykker sammen i samarbejde. Aarhus Kommune ønsker større forpligtelser på området – f.eks. at praktiserende læger skal henvise til kommunale sundhedstilbud.

På sigt kan et større volumen i de kommunale sundhedstilbud give os større viden om hvilke indsatser, der virker (evidens). Det er viden, vi i dag ikke har i tilstrækkeligt grad.

Anbefalingen om at afsætte en udviklingspulje til at opnå erfaringer med populationsorienteret samarbejde på tværs af udvalgte områder lyder som en rigtig god idé, som Aarhus Kommune gerne vil støtte op om – og indgå konkret samarbejde om.

En sådan indsats kalder på inddragelse af flere og andre aktører end de, vi traditionelt set samarbejder med på sundhedsområdet f.eks. patientforeninger, civilsamfundet og frivillige, ligesom det kan være relevant at anvende andre arenaer.

Samarbejdet om den ældre medicinske patient

Udviklingen på sundhedsområdet er gået stærkt i de senere år. Det har bl.a. betydet kortere og kortere indlæggelsestid og at flere opgaver varetages i borgernes eget hjem. Det gælder bl.a. for den ældre medicinske patient.

Aarhus Kommune er i fuld gang med at implementere:

- TOBS redskabet (tidlig opsporing af begyndende sygdom)
- Udbygning af den kommunale akutfunktion
- Opfølgende hjemmebesøg efter udskrivelse

Mange af de ældre borgere er syge, og har behov for udredning, behandling og træning/rehabilitering efterfølgende. Der er i høj grad behov for et tættere samspil med almen praksis.

Det er positivt, at der nu kommer fast tilknytning af læger på plejehjemmene. Det er alle vist enige om. Det bør derfor være en formssag at få den ønskede delaftale på plads hurtigst muligt.

Der er ligeledes behov for tæt samarbejde med læger vedr. de borgere, der opholder sig på de kommunale akutpladser og midlertidige døgnpladser samt bosteder.

Det er positivt, at Praksisplanudvalget har taget dette med i udkastet til praksisplan. Der er behov for snarlige løsningsmodeller.

Medicingennemgang for specielle målgrupper med et stort antal ordinerede præparater er et vigtigt emne – særligt set i relation til multisyge borgere. Umiddelbart burde denne opgave være en naturlig opgave for almen praksis som tovholder og gatekeeper, og ikke en opgave hvorpå der skal laves særlig delaftale/underliggende aftale.

Samarbejdet på psykiatriområdet

Der er ikke tvivl om, at almen praksis spiller en vigtig rolle i forhold til forebyggelse og behandling af psykisk sygdom.

Der er heller ikke tvivl om, at den praktiserende læge fortsat har en koordinatorfunktion – også i forhold til at guide borgeren videre til de rette instanser/tilbud.

Det kan derfor undre, at der skal udarbejdes en underliggende aftale/delaftale på dette felt.

Kommunerne har dog en opgave med at hjælpe almen praksis, så der bliver større overblik over tilbud og hvor til, der skal rettes henvendelse. Det gælder både for børn og unge psykiatrien som for voksen psykiatrien.

Fokus på udredning af evt. somatisk sygdom hos borgeren inden evt. henvisning til psykiatrien er et nødvendigt opmærksomhedspunkt. Det betyder så omvendt også, at kommunerne skal være klar med sundhedstilbud til disse målgrupper.

Aarhus Kommune er interesseret i at fortsætte den dialog, der lokalt allerede er i gang i Kommunalt Lægeligt Udvalg om henvisninger til Børn og Unge psykiatrien (BUC).

Rammer for almen praksis' varetagelse af lokalt aftalte opgaver samt anbefalinger for kvalitetsudviklingen i almen praksis

Aarhus Kommune kan støtte op om afprøvning af nye samarbejdsformer; bl.a. med elektroniske og telemedicinske løsninger.

Aarhus Kommune er også enig i ambitionen om en høj og ensartet kvalitet i almen praksis. I kvalitetsarbejdet ligger også systematisk dataindsamling og anvendelse af de indsamlede data til at optimere/ændre indsatserne. Det gælder alle dele af sundhedsvæsenet.

Fejl vedr. medicin udgør den største andel af de utilsigtede hændelser, der rapporteres i Aarhus området. Af hensynet til borgerne er det derfor nødvendigt, at alle parter i sundhedsvæsenet forpligter sig til løbende at anvende og opdatere evt. ændringer i medicinordinationer i FMK. Vi bør sammen have høje ambitioner på dette felt.

I sundhedsaftale-regi er et af de redskaber, der anvendes, "triple aim". Det ligger heri, at de bedste løsninger skal søges udbredt/skaleret til hele regionen.

Der gælder for almen praksis selvsagt det samme princip som for kommunerne og hospitalsenhederne, at der skal være gennemsigtighed i beslutningen herom samt de evt. økonomiske konsekvenser af omlægningen.

Det er, i det udsendte høringsmateriale, dog ikke tydeligt hvilken økonomi, der knytter sig til disse underliggende aftaler (delaftaler). Det er usikkert i hvilken prioriteret rækkefølge, delaftalerne kommer på plads, og dermed reelt ikke muligt at lave budgetstyring og -opfølgning på dette område.

Aarhus Kommune ser frem til, at Praksisplanen for almen praksis bliver godkendt, og at de nødvendige delaftaler/underliggende aftaler hurtigst muligt kan indgås. Så kan vi komme i gang med arbejdet.

Med baggrund i usikkerheden om økonomien ser Aarhus Kommune sig dog nødsaget til på nuværende tidspunkt at tage forbehold for praksisplanen for almen praksis.

På vegne af Aarhus Kommune

Jette Skive
Rådmand